

עוד מעניני קושר ומתיר - שיעור 185

I. אם קשר בשקיות של פלאסטיק שנקרא plastic garbage bags חשוב קשר של קיימא הצד לאסור משום שאין מתירים קשרים אלו איברא עיין בדעת תורה (מק"ד - ה) דתפירה העומדת לישראל נקראת אינה של קיימא ומסתבר דה"ה לקשר

(א) עיין בסוכה (ל"ג:) ברש"י (ד"ה הוטר לוגדו) שאע"פ שאינו מקפיד שישאר אגוד גם אחרי חג הסוכות נקרא של קיימא כ"כ השש"כ (ל"ה הערה ס"ג)

(ב) אמנם עיין עוד בשש"כ (חלק ג פרק ל"ה הערה ס"ג) שכתב בשם הגרשז"א שנידן דידן אין דומה כלל ללולב שהקשר נעשה לקיום המצוה של איגוד או זה אלי ואנוהו משא"כ בחיבור של השקיות הוא בעיקר לשמור על התוכן שלא ישפך ורוצה רק שלא יהא חור והמטרה הסופית היא לקרוע ולהוציא ולזרוק את השקית ולכן אין זה חשוב כשל קיימא כי אפשר שאין שום הבדל בין מחשבה להתרת הקשר או שדעתו לזרוק כולו לאשפה

(ג) עיין בשו"ת מהרי"ל דיסקין (צק"ח אות ל"ה) שהביא ראייה מיומא (ס"ז:) דתיקנו חכמים שיקשור גם בין קרניו של השעיר וזה עשה ביוהכ"פ ולא מאתמול והלא קשר זה אינו עשוי להתיר לעולם ועיין שם בשש"כ דמצד הסברא דמה שזורקו לאשפה ג"כ חשוב כאינו של קיימא ואין מדבר שם בכל דבריו משום חשש הרמ"א של מעשה אומן וצריך לומר דקשר שעשו לזרוק לאשפה אין חשוב קשר כלל ודומה לצד נחש לשיטת הרמב"ם

(ד) ועוד דעת הרמב"ם שהשמיט את הגמרא בקשירת הלולב דאין זה חשוב קשר של קיימא ועיין בשו"ת ערוגת הבשם (ק"ט) שסובר שהוא מפני שאמרו בגמרא שהיו מורישים את לולביהם לבני בניהם (סוכה ל"ח:) ולא היה דעתם להתרה משא"כ בזמננו שאין מורישים לא חשוב כלל קשר של קיימא (שש"כ ע"ט)

(ה) עוד כתב השש"כ דחלקי המזרק לא חשוב ככונה הואיל ודעתו רק לרגע של הכנסת התרופה ולזרוק אח"כ וכן גם הדבקה חיתול נייר על גוף תינוק חשוב רק הדבקה למספר שעות הואיל ודעתו להסיר מהתינוק ולזרוק לאשפה

II. שקית פלאסטיק ששמים בתוכו החלות אף שקושרו בדעת להתירו בפחות מכ"ד שעות אין להתירו מטעם גזירת הכל בו בהובא במ"ב (סקל"ד) דכל קשר שלפעמים נמלך ומבטלו שם אסור מדרבנן אעפ"י שתחלת עשייתו הוא רק ליומו (אור השנת ח - דף קמ"ז)

III. לענוד עניבה בשבת (necktie)

(א) עיין בחזו"א (ל"ז - י"ז) דסבר דרמ"א שאסר לעשות קשר ע"ג קשר חומרא בעלמא הוא והוא רק להחמיר בו והיכא דלא נהגו להחמיר אין מחמירין וגם אינו חזק ואמין כקשר ע"ג קשר

(ב) עיין בערוך השלחן (שי"ז - י) שכתב דעיקר כוונת הרמ"א להיש מקילין דעד ז'מים מותר לכתחלה יש לחוש כשיש שני קשרים למעשה אומן אבל אותן שמתירין בכל יום ליכא שום חששא

ג) עיין בשע"ת (שי"ז - ה) דהמנהג לקשור ב' קשרים בחגורתו אשר במתניו שאינו של קיימא ולית דחש לה אלא מיעוטא דמיעוטא דבטילין במיעוטייהו

ד) עיין בשו"ת אבני נזר (ק"פ) דכתב דאם קשר שני ראשי חוט אחד זה עם זה אין חשוב קושר שצריך להיות דומיא דמשכן דהיה לחבר הנקשר במה שנקשר בו ובקושר חוט אחד לא חשוב קשר כיון שאינו מחבר שום דבר

ה) עיין בספר מרכבת המשנה (פרק י הלכה ט) דמלאכת קושר דוקא שהוא קושר ומחבר שני דברים נפרדים אבל הקושר צד א' מכאן וצד א' מכאן אין זה מלאכת קשירה ולא כהרמ"א (שי"ז - ה) דאם עשה קשר בראש אחד של חוט דינו כשני קשרים

ו) עיין בקצות השלחן (קכג - ד) דאם יכול להתירו ביד אחת לא חשוב מעשה אומן וע"ע בבה"ל (שי"ז - ה צריש הסימן) וע"ע בשש"כ (ט"ז - נ"ח)

IV. הערות במלאכת קושר ומתיר

א) אם הפותל פתילות חייב משום קושר עיין ברמב"ם (פרק י הלכה ח) והמג"א והמ"ב (סוף שי"ז) דחייב אמנם השו"ע (שי"ז - ח) כתב דחותלות של תמרים מתירים החבל ועיין בבה"ל (ד"ה חותלות) שכן הוא דעת הטור ועיין בחזו"א (נ"א - סקי"ג) שהרמב"ם כהירושלמי ושלא כהלכתה ונפק"מ לענין להשתמש במהדקי שקיות פלאסטיק (bag ties)

ב) עיין בשו"ת אבני נזר (קפ"ג) דהטעם שקשר שאינו של קיימא מותר משום שאינו של קיימא לא נחשב חיבור דכל שהוא רפוי או רק ליומו לא נחשב ב' הצדדים מחוברים זה עם זה שאין הקושר מבטל ליה שם לכן צריך קשר המחבר ולכן עניבה או מהדקי שקיות לא נחשב חיבור ויותר דומה לכפתור וע"ע בשש"כ (ט - י"ג)

ג) עיין בשו"ת אבני נזר (קע"ח - ו) דבדרכנו יש לסמוך על הרי"ף והרמב"ם דכל שאינו מעשה אומן והוא פחות מחמשים יום מותר לכתחלה ועניבה ע"ג קשר אינו מעשה אומן כ"כ הבה"ל (שי"ז - ה ד"ה שאינו) וזה נוגע לענין עניבה על ספר תורה אמנם כשלטי גבורים כתב דלדעת הרמב"ם כל שעשוי להתקיים זמן מה אסור אפילו אינו מעשה אומן

לכות ההדפסה י"י לרפאל שלימה לרפאל ארס בת אליהם צירל בתוך עיר חולו ירשאל אלן